

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

9. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

7. BŘEZNA 2021

Z obsahu:

Postní doba je pokorné sestupování do vlastního nitra a k druhým

Homilie papeže Františka při obřadech Popelčiny středy 17. února 2021 u oltáře Katedry ve Vatikánské bazilice
- strana 2 -

Svatý Alois z Orione
Libor Rösner
- strana 4 -

Málo známá historie Ježíšovy trnové koruny
Herbert Thurston
- strana 8 -

Boží sláva sestry Clare
Maria Zboralska
- strana 9 -

Z duchovního pokladu Alice Lenczewské (42)
- strana 12 -

Turínská univerzita zakázala náboženské symboly
- strana 13 -

Ve Skotsku může genderová kritika brzy být trestným činem
- strana 13 -

Nejzáhřebnější památkou uchovávanou v katedrále Notre-Dame v Paříži je trnová koruna. Korunu tvoří věnec o průměru 21 centimetrů z propletených větvíček s trny, které jsou svázané zlatými nitěmi. Relikvii obdržel francouzský král Ludvík IX. od císaře Balduina II. mezi roky 1239-1241. Relikvii nevyčísitelné hodnoty se při požáru 15. dubna 2019 podařilo zachránit.

Svatý Alois z Orione

Při šíření lásky Kristovy neznal žádné hranice, jak při jeho kanonizaci poznamenal Jan Pavel II. Za svého života prohlašoval, že „jedině láska spasí svět“, a opakoval, že „dokonalá radost pochází pouze z dokonalého odevzdání se Bohu a lidem, všem lidem“. Jak mluvil, tak i činil. Žil pro Boha, žil pro lidi. Pro všechny lidi.

Narodil se 23. června 1872 v Pontecurone u Turína. Jméno Alois (Luigi) dostal po svém předčasně zemřelém bratrovi, a jelikož byl pokřtěn 24. června, druhé jeho jméno znělo Jan (Giovanni). Už jako desetiletý musel vypomáhat svému otci dlaždiči v jeho namáhavé práci, aby i on přinesl do velmi skromného rodinného rozpočtu nějakou tu líru.

Tři roky mu byl k ruce, než v roce 1885 vstoupil k františkánům ve Vogheře. Vydržel u nich jen asi tři čtvrtě roku, neboť byl pro těžký zápal plic propuštěn jako nezpůsobilý k nošení řádového hábitu a plnění všech z toho vyplývajících povinností spjatých s touhou františkánskou řeholí.

Od června roku 1886 se Alois intenzivně léčil a v říjnu se z nemoci vykřesal natolik, že zaklepal na dveře salesiánské oratoře ve Valdoccu. Shodou okolností se tak stalo na den sv. Františka z Assisi, jehož duchovním synem mu kvůli nemoci bylo znemožněno se stát. (Určitě se znal i s jiným sv. Aloisem – Versigliou, o němž byla řeč ve Světle č. 7/2021.) Velmi přilnul k Donu Boskovi, přičemž přilnutí bylo vzájemné, také Don Bosco si mladíka oblíbil. Alois dokonce v době světcova umírání nabídl Bohu svůj život za život jeho... Jako řadu jiných chlapců z oratoře příklad Dona Boska ovlivnil i Aloise Orioneho, jenž zatoužil kráčet v jeho šlépějích. Brzy ale poznal, že jeho cesta má vést jinudy, a salesiánskou rodinu opustil.

V říjnu roku 1889 vstoupil dospívající Alois Orione do kněžského semináře v Tortoně. Salesiánský duch v něm ovšem nezemřel, zvláště když byl živen silně vyvinutým sociálním citěním. To mělo původ v jeho osobních zkušenostech s velkou bídou a bylo znásobeno vzory svatých kněží, kteří o chudé pečovali.

Během studií zemřel Aloisovi otec, což s sebou neslo i ztrátu možnosti platit kněžská studia. Představení vyřešili Aloisův problém pragmaticky – spolu se dvě-

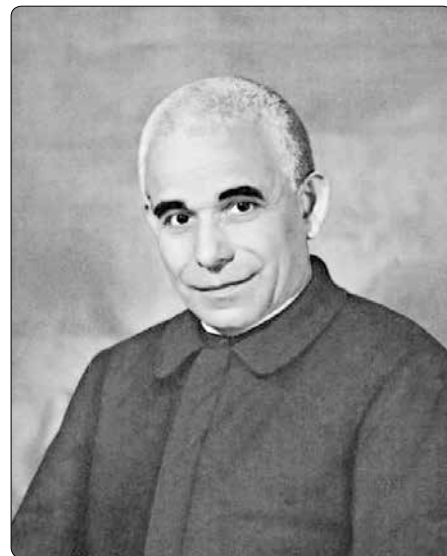
ma dalšími bohoslovci, kteří si nemohli studia platit, ho jmenovali dómským kostelníkem, za což dostával od dómského faráře menší plat.

Bůh nás k určenému cíli vede někdy po hodně klikatých cestách. Na Aloisově případu to můžeme názorně ukázat: Musel kvůli chatrnému zdraví opustit františkánský řád, poté poznat, že salesiánem se stát nemá, a také přijít o otce, aby ho kroky z titulu jeho funkce, k níž se dostal přičiněním představených, přesně v danou chvíli zavedly k chlapci jménem Mario Ivaldi. Ten v šeru katedrály plakal nad políčkem, který kvůli nějaké špatné odpovědi utřil od katechety v hodině náboženství. Zatvrdil se, že do náboženství už nikdy nepřejde.

To byla chvíle pro bohoslovce Aloise Orioneho. Vyzval zhrzeného hochu ke společné modlitbě před obrazem Panny Marie, Matky dobré rady, načež jej zavedl k sobě. Zde mu začal vysvětlovat pravdy katechismu, a to úplně jinak, než to Ma-

Don Alois Orione se svými chlapci

Sv. Don Alois Orione

rio až dosud znal. Mládenec ani nedýchá. Při rozloučení ho Alois vyběhl, aby přišel znovu a vzal s sebou i své kamarády. Mario opravdu přišel – a ne sám. Tak začal první den apoštolátu Aloise Orioneho mezi mládeží.

Zpočátku šlo vše náramně. Sice musel s chlapci opustit prostory katedrály, ježto v jeho malém pokojíčku přiléhajícím k domu dělali až příliš velký rámus, a vzít zavděk náměstím Ukřižovaného; ačkoliv musel čelit stížnostem ctiuhodných občanů, kteří byli stále se rozšiřujícím hloučkem hlučných kluků pohoršeni. Ale postavil se za něj místní biskup Iginio Bandi, který Aloisovi a chlapcům poskytl dvůr ve svém sídle.

Uběhlo pár měsíců a na dvůr biskupovy rezidence docházela k pravidelným schůzkám již asi stovka tortonských kluků, rekrutujících se v naprosté většině z chudých poměrů. To dalo podnět k založení první oratoře pro chudé chlapce, která se měla stát útočištěm a školou lásky pro každého, kdo by do ní zavítal – oratoře vedené v duchu Valdocca, jak to Alois Orione zakusil na vlastní kůži ještě v časech Dona Boska. Zároveň je zde patrné i ovlivnění sv. Josefem Cottolengem a jeho úžasnou charitativní činností.

Potom však přišel ze strany biskupa zákaz činnosti. Iginio Bandi tak učinil z obavy z Aloisova spolčení se s modernisty, kteří znamenali pro Církev smrtelné nebezpečí.⁽¹⁾ Alois nechával dveře do oratoře otevřené všem, tedy i jim, de facto s nimi byl ve styku, nicméně neznamená-

lo to, že by vycházel vstříc jejich zhoubně působícím myšlenkám. Kněží pozorující jeho dílo však byli ve střehu a vadilo jim jeho stýkání se s nepřáteli pravověrné nauky, kteří přetáhli na svou stranu nejednoho nadějného muže Církve. A protože biskup Igino patřil k opatrným pastýřům, dopřál jim sluchu a Aloisovi zakázal nadále v jeho díle pokračovat. Mladý bohoslovec, toužící dodržovat za všech okolností poslušnost, se bez reptání podřídil.

Jako modernistickými jedy nedotčeného jej pak biskup Bandi 13. dubna 1895 vysvětil na kněze. To už ve čtvrti San Bernardino vedl Alois kolej pro chudé chlapce a mladíky. Jak vidno, po krátkém intermezzu, kdy se vše vysvětlilo, dostal ke svému dílu od tortonského ordináře svolení.

Ve svém výchovném programu razil tezi, že mladí v první řadě následují příklad dospělých: „*Mladí nerozumí všemu, ale sledují náš příklad a následují ho.*“ A byl příkladem opravdu jedinečným, mladí za ním šli, což ovšem neznamená, že chtěl poutat pozornost na svou osobu. Nikoliv, vždy je chtěl vést ke Kristu, to byl jeho jediný cíl a smysl jeho konání.

Zvláštní pozornost věnoval Alois těm mladíkům, kteří měli taktéž povolání ke kněžství, avšak nedostatek financí jim v tom bránil. V roce jeho svěcení mohlo díky štědrým dárcům začít v semináři studovat prvních šest adeptů této svátosti. Nejen z nich si vychovával budoucí spolupracovníky, moc dobře věděl, že sám na vše nestačí. Nikdy ale nikoho ke svátostnému kněžství v přemrštěné horlivosti nenutil, dokázal rozeznávat povolání. V první řadě se mu jednalo o duši dotyčného chlapce. Takto například psal jednomu z nich, když jej zval k sobě do Tortony:

„Nechci z Tebe udělat kněze nebo bratra, poněvadž jsem u Tebe nevypozoroval povolání k zasvěcenému životu, ale jen dobrého člověka, štědrého, oplývajícího dobrými vlastnostmi, horlícího žít v křesťanském duchu, mravně silného, překypujícího zdravým elánem a dobrou vůlí, aby ses jednou stal dobrým synem svého města a Církve. Máš kolem sebe hodně velkých nepřátel, máš jich ovšem hodně i v sobě samém. Tady u nás uslyšíš hlas přítele, jenž Ti bude dokazovat, nikoli slibovat, že pro Tebe chce opravdové dobro, že Tě miluje pravou lás-

kou v Kristu Ježíši a že o Tvé budoucnosti přemýšlí s otcovskou láskou. Budeš muset hodně bojovat, aby ses stal dobrým, ale já Ti budu pomáhat tak, jak by to dělala Tvá matka. A Bůh Ti pomůže.“

Biskup jej navíc pověřil vedením mládeže v koleji sv. Kláry. Horlivý novokněz vyrážel i do okolních farností, aby zde kázal a vedl exercicie. Navštěvoval rovněž vězení, nemocnice a chudobince, zkrátka všechna místa, kde lidé hladověli po slovu Božím a útěše. Pln dobroty a přátelského ducha, pln lásky k bližním, pln „nakažlivé“ důvěry v Boží Prozřetelnost.

Alois ovšem neomezoval své působení výhradně na Tortonu, ale rozšířil je i do jiných italských měst včetně Říma. Později – na základě výslovných žádostí – i do dalších, např. do Janova, Turína či Palerma.

Rodák z Pontecurone to vše právem přičítal Boží Prozřetelnosti. Odrazilo se to i v jeho dalším úsilí, jež mělo svůj počátek nejpozději v roce 1899, s nímž se snoubí jeho úsilí o vytvoření větve Eremitů Boží Prozřetelnosti. Jejich poslání mělo spočívat v působení v chudších zemědělských oblastech Apeninského po-

k níž nacházel stále dost spolupracovníků. Chápal požadavky doby, upínal proto svou pozornost také na dělníky, aby i oni setrvali v přátelství s Kristem a neskouzli k socialistickým idejím.

V roce 1908 zareagoval promptně na děsivé zemětřesení na jihu Itálie, jemuž padlo za oběť přes 90 000 lidí. Naráz se zde bez přístřeší a zázemí ocitly spousty sirotků, o něž bylo třeba se postarat, s nimi pak nespočet dospělých, kteří přišli o vše. Odjel tam a dal naději tolika lidem, že se to nedá ani vypovědět. Papež Pius X. ocenil počínání pátera Orioneho: zasadil se o jeho jmenování generálním vikářem messinské diecéze. (Podobně si Alois počínal v roce 1915, kdy ničivé zemětřesení postihlo město Marsico a okolí a připravilo o život 30 000 lidí.)

Tři roky působil na Sicílii, během nich stihl přinést viatikum i umírajícímu ministrovi A. Fortisovi, jenž se na smrtelné posteli zřekl svého členství v zednářské lóži a zatoužil po návratu do Církve. Páter Orione k němu musel přijít v přestrojení za ošetřovatele, jelikož v kněžské sutaně mu zabránili k umírajícímu vstoupit Fortisovi bývalí bratři z lóže.

loostrova, v nichž měli žít v duchu benediktinského hesla „*Modli se a pracuj*“ a lásky k bližním, kterou měli projevovat mj. i tím, že jim měli vštěpovat lásku k Bohu a Církvi. O čtyři roky později biskup Bandi mužskou řeholní kongregaci (Malé dílo Boží Prozřetelnosti) a ženskou (Dcery Boží Prozřetelnosti) kanonicky schválil. To už Alois Orione dávno rozšířil pole své působnosti taktéž na dospělé a jejich evangelizaci prostřednictvím činné lásky,

V dalších letech se jeho dílo rozšířilo i za hranice Itálie, např. do Brazílie, Uruguaye, Argentiny, Polska, Anglie, USA či Rhodesie.

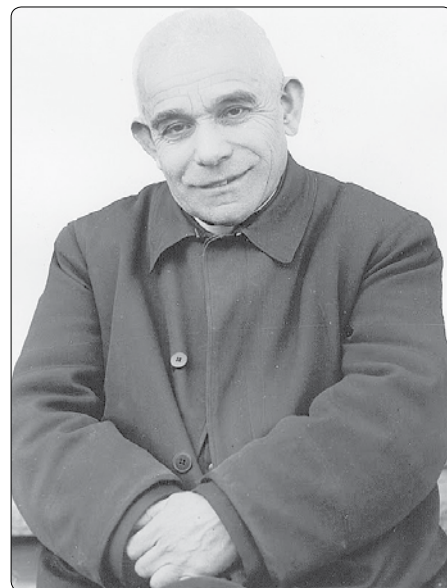
V roce 1915 založil syn chudého dlaždiče kongregaci Malých sester Misionářek Lásky, zaměřenou opět na chudé lidi, jimž měly sestry sloužit ve výchovných institutech, mateřských školkách a různých pastoračních institutech. O dvanáct let později pak přikročil k založení

kontemplativní větve své duchovní rodiny – sester sakramentek. Zakládal také sdružení laiků (Dámy Boží Prozířetelnosti, Sdružení bývalých chovanců, Sdružení přátel, Sekulární Institut dona Orioneho a laické hnutí dona Orioneho). Krom toho i zemědělská družstva určená právě pro chudobné a konající v duchu křesťanského společenství a nezištné dělby.

Další dobročinné ústavy, zemědělská družstva a koleje vznikaly po I. světové válce, která připravila o rodiče desetitisíce dětí. Nacházeli v nich azyl i dospělí bez domova a bez prostředků. Ty naproti tomu nechyběly jemu, majetní lidé, oslovení jeho působivým nasazením, zaslali velké obnosy pro potřeby všech těch ústavů, oratoří, škol a zemědělských družstev, jakých v celé Itálii v rámci charitativního

díla značky Don Luigi Orione valem přibývalo. V roce 1931 mohl dokonce z peněz dobrodinců vystavět v Tortoně kostel zasvěcený Panně Marii Strážkyni.

Otec Alois se těšil nebyvalé úctě obyvatel Itálie, ale i netajenému respektu papežů, počínaje Piem X. a konče Piem XII., jenž ho po jeho smrti nazval „*otcem chudých a dobrodincem trpících a opuštěných*“. Náměstkové Kristovi ho dokonce pověřovali roli prostředníka při jednáních se zástupci státu, přišla-li na přetřes obzvláště ožehavá témata. Jeho autorita byla obrovská, rostla každým jeho kázáním, jichž po celé Itálii proslovil při svých cestách stovky, jeho zpovědnici vyhledávaly nesčetné zástupy kajících. Organizoval poutě, adorace i lidové pobožnosti a jeho duch naplňoval desetitisíce.

Sv. Don Alois Orione

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci, ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvůj dobytek, ani přistěhovalec, kterého jsi přijal k sobě. V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto Hospodin dni sobotnímu požehnal a oddělil ho jako svatý. Cti svého otce i svou matku, abys dlouho žil na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh. Nezapomeneš. Nezcizoložíš. Nepokradeš. Nevydáš krivě svědectví proti svému bližnímu. Nebudeš dychtit po domu svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního, ani po jeho otroku, ani po jeho otrokyni, ani po jeho býku, ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

2. čtení - 1 Kor 1,22-25

Židé si přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť „pošetilá“ Boží věc je moudřejší než lidé a „slabá“ Boží věc je silnější než lidé.

Evangelium - Jan 2,13-25

Byly blízko židovské Velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodáváče býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházel peníze a stoly jim zpřevracel a prodáváčům holubů řekl: „Jděte s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: „Horlivost pro tvůj dům mě strahuje.“ Židé mu však namítli: „Jakým znamením nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“ Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím.“ Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“ On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl. Když byl v Jeruzalémě o velikonočních svátcích, mnoho jich uvěřilo v jeho jméno, když viděli znamení, která konal. Ježíš se jim však sám nepotřeboval, aby mu někdo něco o lidech vykládal. Sám totiž věděl, co je v člověku.

Takto pilně pracoval až do února roku 1940, kdy jej schvátla angina pectoris v posledním stadiu. Po dlouhém přemlouvání dal na rady lékařů a přátel a uleh v San Remu, v jednom z domů patřících do jeho péče. Při překračování prahu věčnosti 12. března 1940 hlesl: „*Už jdu, Ježíši, už jdu.*“

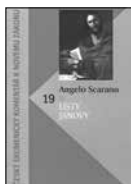
Průvod s jeho rakvi prošel za obrovského zájmu veřejnosti několika velkými italskými městy – skrze San Remo, Janov a Miláno. Poslední zastávkou pak byla Tortona a krypta kostela Panny Marie Strážkyně, v níž našel zesnulý otec Alois Orione místo svého posledního odpočinku.

Dne 26. října 1980 jej papež Jan Pavel II. prohlásil za blahoslaveného, 16. května 2004 pak za svatého.

Poznámky:

⁽¹⁾ Modernismus coby „snůšku všech herezí“ odsoudil ve své encyklice *Pascendi Dominici gregis* jeden z největších papežů v dějinách Církve, sv. Pius X. Podstatou této bludné nauky je mj. to, že objektivní realitu a pravdu nahrazuje ryze pragmatickým subjektivismem, v němž např. i takové dogma má smysl a cenu výhradně jen tehdy, když slouží člověku, jenž se víceméně stává mírou všeho. Tak i teologie má být v podání modernistů proměnlivá s ohledem na potřeby té či oné epochy. Církev se má přizpůsobovat modernímu myšlení, zjevené pravdy podřizovat dobovému vědeckému bádání a v neposlední řadě má objektivní cesta logického uvažování při hledání Boha, tj. cesta rozumu, ustoupit vlastní intuíci a subjektivním prožitkům.

KOMENTÁŘ K NOVÉMU ZÁKONU

LISTY JANOVY

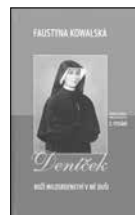
Angelo Scarano, Th.D., S.S.L. • Redakce Jan Roskovec • Lektorovali Jan Roskovec, Ph.D., a doc. Jiří Mrázek, Th.D.

Český ekumenický komentář k Novému zákonu. První Janův list by měl patřit k nečtenějším novozákonným spisům, protože nabízí takřka souhrn křesťanského učení: nikde jinde v celém Novém zákoně není souvislost mezi vírou a láskou, vyznáním víry a skutky tak naléhavě a výslovně zdůrazňována. Druhý Janův list patří asi k nejméně čteným spisům Nového zákona. Na první pohled se jeví jako soukromý list, i když je adresován konkrétní komunitě. Rozsahem se podobá typickým antickým listům. Třetí Janův list patří k nejkratším spisům Nového zákona a zároveň k těm nejméně „obsažným“ po stránce teologické. Ze všech novozákonních listů však obsahuje nejvíce prvků typických pro tento žánr.

*Centrum biblických studií AVČR a UK v Praze
ve spolupráci s Českou biblickou společností
Brož., 150x225 mm, 124 stran, 128 Kč*

velkými milostmi, které světice zaznamenala, aby připomněla odevdávna známé, ale zapomenuté pravdy víry o milosrdné Boží lásce k lidem a předala novou formu úcty k Božimu milosrdenství. Jejich praktikování má vést k obnově náboženského života v duchu křesťanské důvěry a milosrdenství.

*Karmelitánské nakladatelství
Druhé, upravené vydání
Váz., 117x185 mm, 678 stran, 449 Kč*

BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ • ROZJÍMÁNÍ SE SV. FAUSTYNOU

Andrea Odstrčilíková • Fotografie archiv sester Kongregace sester Matky Božího milosrdenství v Krakově a ve Dvoře Králové

Rozjímání uvedená v této knize vznikala průběžně v letech 2005–2015. Oslavují svátostného Krista a prohlubují úctu k Božimu milosrdenství. Citované texty pocházejí z Písma svatého, z Deníčku sv. Faustyny, z litaní a z Denní modlitby církve.

Malice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A5, 190 stran, 169 Kč

BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ

DENÍČEK • BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ V MÉ DUŠI

Svatá s. M. Faustyna Kowalská • Z polštiny přeložil Jiří Hrdý • Odpovědná redaktorka Ludmila Martínková • Předmluva k prvnímu českému vydání P. Josef Prchal SJ • Předmluva k prvnímu polskému vydání Andrzej M. Deskur, titulární arcibiskup Teneský • Úvod s. M. Elžbieta Siepak

Kritické vydání deníku sv. Faustyny Kowalské, který psala během posledních čtyř let svého života na přímou žádost Pána Ježíše, je svým způsobem památník, kam autorka průběžně zapisovala především „setkání“ vlastní duše s Bohem. Pán ji obdařil

JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI! • VÝBOR MODLITEB SVATÉ SESTRY FAUSTYNY

Zpracovala s. M. Elžbieta Siepak • Z polštiny přeložil Jiří Hrdý

Vyšlo s církevním schválením. Brožurka obsahuje krátké představení svaté Faustyny Kowalské, pobožnost k Božimu milosrdenství podle svaté Faustyny, výbor modliteb této apoštolky Božího milosrdenství, modlitbu o vyprošení milostí na její přímlyvu a odevzdání se Božimu milosrdenství.

*Malice cyrilometodějská s. r. o.
Čtvrté vydání, v MCM třetí vydání
Brož., A6, 64 stran, 43 Kč*

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc

TZ

2019/12030